

Rahoituksen haku Maan Lumo - Vihdin kylien elinvoiman vahvistaminen -hankkeelle

Kunnanhallitus 26.10.2026

510/00.01.05/2026

Maaseudun kehittämisrahoituksella voidaan tukea kylien elinvoimaa, palveluja, yritystoimintaa, työpaikkoja ja rakennuskannan kestäväää käyttöä. Kehittämishankkeen hakijana ja hallinnoijana voi toimia kunta. Vihdin kunnan elinkeinopalvelut valmistelee Leader-ryhmä Ykkösakselille Maan Lumo -hanketta, jolla edistetään kylissä sijaitsevien tyhjien ja vajaakäyttöisten kiinteistöjen palautumista käyttöön.

Hankkeen tarve

Vihdin kylien ja haja-asutusalueen asukasmäärä on ollut pitkäaikaisessa laskutrendissä. Osasyynä tähän on sellaisten asuinkiintojen määrä, jossa ei enää lainkaan vakituksia asukkaita, tai joissa asukkaiden määrä on laskenut. Kaikkiaan Vihdin asuinrakennuksista on vailla vakituksia asukkaita n. 9%. Ilman käyttöä ja ylläpitoa rakennusten kunto heikkenee ja korjausvelka kasvaa. Samalla rakennukset ovat potentiaalinen mahdollisuus erityisesti Vihdin haja-asutusalueen asumiselle, palveluille ja elinvoimalle.

Syistä asuinrakennusten vajaakäytölle jäämiseen Vihdissä ja siihen miten kunta voisi siihen vaikuttaa ei ole tehty tutkimusta. Muualla tehdyissä tutkimuksissa nousee esille kakkosasuntokäyttö, perikuntaomistus, tunnearvot, huono kunto, muuttoliike ja samalle kiinteistölle rakennetut korvaavat asuinrakennukset. Muuttoliike ei Vihdissä ole ongelma, mutta muut syyt näkyvät todennäköisesti meilläkin. Kiinteistönomistajilla ei aina ole riittävästi tietoa korjaamisesta, vuokraamisesta, myynnistä tai niihin liittyvistä vastuista. Toisaalta maallemuutosta kiinnostuneiden on vaikea löytää kohteita, jotka eivät ole julkisessa välityksessä. Vajaakäytölle jääneet kiinteistöt olisi syytä markkinoille, jotta niihin saataisiin vakituksia asukkaita. Tätä voidaan edistää toimenpiteillä, kun ensin selvitetään syyt vihtiläisten asuinrakennusten jäämiseen vaille vakinaisia asukkaita.

Tavoite ja toimenpiteet

Maan Lumo -hankkeen tavoitteena on palauttaa erityisesti Vihdin maaseudun tyhjiä ja vajaakäyttöisiä kiinteistöjä vakinaiseen, osa-aikaiseen tai muuhun tarkoituksenmukaiseen käyttöön. Hankkeessa:

- kartoitetaan tyhjät ja vajaakäyttöiset kiinteistöt ja muodostetaan niistä ajantasainen tilannekuva
- tavoitetaan kiinteistöjen omistajia ja selvitetään kiinteistön tilanne, syyt vakituisten asukkaiden puutteeseen ja heidän kiinnostuksensa kunnostamiseen, myyntiin tai vuokraamiseen
- selvityksen perusteella suunnitellaan toimenpiteet joilla kunta voi edesauttaa asuinrakennusten säilymistä asumiskäytössä, esim. tuetaan omistajia kiinteistön jatkokäytön vaihtoehtojen arvioinnissa ja uusien käyttäjien löytämisessä, järjestetään koulutusta vanhojen kiinteistöjen korjaamisesta sekä myyntiin ja vuokraukseen liittyvistä kysymyksistä, markkinoidaan ko. kiinteistöjä ja yhdistetään omistajia, mahdollisia uusia

käyttäjiä, kyläyhteisöjä, koulutustoimijoita sekä rakennus- ja kiinteistöalan asiantuntijoita.

Kohderyhmät ja hyödyt

Ensisijaisia kohderyhmiä ovat tyhjen tai vajaakäyttöisten kiinteistöjen omistajat sekä henkilöt, perheet, yhdistykset ja yritykset, jotka ovat kiinnostuneita kohteiden ostamisesta, vuokraamisesta, kunnostamisesta tai vakinaisesta tai osa-aikaisesta käytöstä. Välillisiä hyödynsääjiä ovat kylien asukkaat ja yhteisöt, paikalliset yritykset ja palveluntarjoajat, rakennus- ja kiinteistöalan toimijat sekä Vihdin kunta.

Hankkeen tuloksena kiinteistöjä palautuu käyttöön, omistajien valmiudet eri jatkokäyttövaihtoehtojen arviointiin paranevat ja kysyntä sekä tarjonta kohtaavat nykyistä paremmin. Käyttöön palautuva rakennuskanta tukee kylien asukas pohjaa, ostovoimaa, palveluja ja yhteisöllisyyttä sekä ehkäisee rakennusten rapistumista.

Toteutusalue ja valmistelu

Hanke toteutetaan Vihdin erityisesti haja-asutusalueen kylissä: Haimoossa, Herrakunnassa, Huhmari–Palojärvellä, Irjala–Pääkslahdessa, Jokikunnassa, Moksissa, Oinasjoella, Olkkalassa, Selissä, Tervalammella, Vanjärvellä, Vesikansassa ja Vihtijärvellä.

Hanke on valmisteltu Vihdin kunnan elinkeinopalveluissa osana kylien elinvoiman ja rakennuskannan käytön edistämistä. Valmistelua täydennetään ennen hankkeen käynnistymistä yhteistyössä kyläyhdistysten, koulutustoimijoiden sekä kiinteistö- ja rakennusalan asiantuntijoiden kanssa, jotta kartoitus, omistajille tarjottava tuki ja koulutukset vastaavat käytännön tarpeita.

Aikataulu, hallinnointi ja rahoitus

Hankkeelle haetaan rahoitusta Leader-ryhmä Ykkösakselilta. Hakuaika päättyy 8.11.2026. Hankkeen suunniteltu toteutusaika on alustavasti 1.2.2027–31.10.2028.

Hankkeen hakijana ja hallinnoijana toimii Vihdin kunta, ja hanke toteutetaan kunnan kirjanpidossa. Toteutuksesta vastaa Vihdin kunnan elinkeinopalvelut. Hankkeeseen palkataan kokoaikainen projektipäällikkö, joka vastaa hankkeen käytännön toteutuksesta ja hallinnosta yhdessä talouspalvelujen kanssa. Lisäksi hankkeeseen osallistuu elinkeinopäällikkö 10% työajalla.

Hankkeen yleiskuluihin kohdistuva 40 prosentin flat rate -korvaus lasketaan palkkakuluista, eikä sen käyttöä osoiteta erillisillä tositteilla.

Hankkeen kustannukset ovat 179867€, joka koostuu palkkakuluista 92429€, laskennallisista sivululuista 36047€ ja flat ratesta 51391€.

Rahoitusta haetaan 143893€ (80% laskennallisista kuluista) ja kunnan laskennalliseksi omarahoitusosuudeksi jää 19853€ vuonna 2027 ja 16120€ vuonna 2028.

Toimivalta

Hallintosääntö §23 mom2

Valmistelija

Mika Herpiö etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 5766 256

Esittelijä	Kunnanjohtaja Erkki Eerola
Ehdotus	Kunnanhallitus päättää, että Vihdin kunta hakee Maan Lumo – Vihdin kylien elinvoiman vahvistaminen -hankkeelle Leader-rahoitusta Leader-ryhmä Ykkösakselilta. Hankkeen kokonaisbudjetti on 179 867€, josta Vihdin kunnan rahoitusosuus on 20 prosenttia, yhteensä 35 973 euroa. Kunnan rahoitusosuus on 19 853€ vuonna 2027 ja 16 120€ vuonna 2028. Hankkeen suunniteltu toteutusaika on 1.2.2027–31.10.2028.
Päätös	
Tiedoksi	